

שאלה המרחפים על ההודעה המקורית של דובר צה"ל, מהי באפריל, השבוע לא צא אף עיתון אחד לנכון לפרסמה מחדש במלואה.

הנה לשונית:

בתשובה לשאלות לגבי אמיתות תוכנו של המאמר תחת הכותרת, "פיצוח בתוככי גדה", המתפרסם מעל דפי השבועון טיים בגיליון האחרון (מה-34,78), הכולל ידיעות אילו חילי צה"ל פגעו באורחים ערביים יהודה ובשומרון (בגדה המערבית) מוסר ובר צה"ל את הדברים הבאים, לאחר דיקה מקיפה שנערכה במקום האירועים:

(א) בין ה-15 וה-25 במרס, 1978, בזמן עולת צה"ל בדרום-לבנון, היו כמה תתי-הלויות בלתי-חוקיות, והסדר הופר מיספר עמים בהגדה ובשומרון. בין השאר הוקי מחסומים בכבישים ראשיים, רכב צבאי אזרחי נרגם באבנים, נעשו נסיונות להעיזות רכב באש וכד', נתחורר כי עם מארגני התקהלויות הבלתי-חוקיות ומפירי-הסדר ימנו בעיקר תלמידים ממוסדות לימוד שר ים, אשר עשו כן למרות נסיונות של נכבי ים מקומיים לפעול למען הרגעת הרוחות.

תוך כדי הפרות-הסדר נפצעו חיילים ונפגרו זרחים, ואילו תיירת מארצות-הברית נפגרה בראש, כן נגרם נזק לכלי-רכב צבאי וזרחים.

(ב) ידיעה לכל מידת רגישותו של צה"ל חיי אדם וכבודו, בהקשר זה קיימות הורו ות קדמוניות באזור כולו, האסורות על יילי צה"ל להפעיל כוח נגד אזרחים, מעט השימוש בגז מדמיע, אמצעי הגנה כל העולם כדי לפזר התקהלויות בלתי-חוקיות ולמנוע הפרות-סדר.

(ג) בית-הספר בבית-ג'אללה שוכן על ירי-התנועה הראשי ירושלים בית-לחם, ר למידול הקימו מחסום-אבנים על אסדרת-ה תוך כך יידו אבנים על כלי-רכב שנודמו למקום, ומנעו את מעברם. מפקד הכוח ישראלי, שהוצע למקום, ביקש לחדול יידוי האבנים, אולם כתגובה על-כך ניתך ליו מטר של אבנים, בהתאם להוראות קבע נאלץ המפקד להשתמש ברימוני-גז ין כל אמת בידיעה כאילו רימוני-הגז וטלו לתוך כחות התלמידים, הבדיקה יאתה כי רימון אחד בלבד הוטל לחצר ית-הספר, ואף חייל לא נכנס לבית-הספר.

(ד) גם בבית-לחם הוסרו מחסומים, בדר ה לאלה שהיו כאמור בבית-ג'אללה.

(ה) אשר ל"גילוי" בדבר תספורת, הרי שירות בתי-הספר נהג מטעמי הגיינות ישית לספר את האסורים, בכלל זה אורי ים יתודיים. בסיפור על מיספיידישא אין מץ של אמת, והוא חסר כל היגיון.

(ו) עצורי רמלה לא הובאו לניקוש עשי ים במפקדה.

דובר צה"ל סבור כי מכתב מכובד אפשר יה לצפות כי יביא בכתבתו גם את תגובי של הנוגעים בדבר, אומנם נמסרה ל תב תגובתו של דובר צה"ל על המאמר ודם פירסומו, אולם הכתב לא מצא לנכון, שוסי"מ, לפרסם תגובה זו ואת פרטיה, וסתפק אך ורק בפטוק הקצר, "צה"ל מכי י"ש", וחיבל.

עד כאן הודעת דובר צה"ל.

כל עיתונאי מיקצועי, מחונן באינטורי יציב מיקצועית מנימלית, יכול היה קבוע בעליל שהודעה זו אינה סבירה, היא שיקרית בעליל ושהיא תפורה כלי ילה כדי לחפות ולטשטש, מה גם שקודם ין פירסם טיים כי בתי-החולים ברמאללה יפלו בתלמידים שסבלו משברים ברגליהם.

ההרגיע את המצפון. הסעיף האופייי ביותר, המעיד על כולם, הוא דווקא ה עיף החמישי, הטענה (הנכונה) היתה כי יילים השתמשו במיספריגון כדי לגזוז ין עשרות העצירים שביל קרח רחב (ראו חודים 47-46).

התשובה המתחמקת בי עיף (ה) היא כה מגוחכת, עד שגם ה יבנית במישר דובר-צה"ל היתה צריכה וזי שזוהי מלאכת-טישטיש סגה.

הנוסח של הודעה זו מזכיר מאות הודעות שניות דומות על המתרחש בשטחים, רק יק קטן מהודעות אלה וזכה בבדיקה רצי ית, כמו, למשל, בכתמי-פישט צבאיים*.

** למשל: הכחשה שפירסם דובר צה"ל חרי שבעולם הנת גילה כי עציר ערבי יכה ונהרג בעת המהומות בשטחים ה יחוקים ב-1976, בית-המשפט הצבאי אי י את גירסת העולם הזה.

סגן ראשי-הממשלה ירון (בין בנין, ישעיהו והרב קוק) מי קובר — את מי ?

אולם המכה הגדולה ביותר הונחתה לפני כ-10 ימים: יותר מ-600 חברי ד"ש פירסמו מודעה על עמוד שלם במוסף הארץ, ובה דרשו מידין להוציא את ד"ש מהממשלה — ובעקיפין אף להתפטר. על המודעה היו תומכים חברי ומצביעי ד"ש מן השורה, אם כי פה ושם ניתן היה למצוא בהם קרובי-מישפחה של מנהיגי תנועה זו, כמו קרוביו של ח"כ אמנון רובינשטיין, אשתו של ח"כ מרדכי וירשובסקי ואחרים. לפתע החלה מתגבשת אופוזיציה של ממש לירון, את נס המרד נשא דן ביברו.

ה אולם הגרז של בית סוקולוב בתל אביב ראה כבר את הרגעים היפים ביותר של ד"ש. פעמים רבות עמד מנהיג מיפלגה זו, הפרופסור יגאל ירון, על הבמה הקטנה, נשא נאום מבריק וזכה במחיאות-כפיים שגבלו בהיסטוריה ממש. מעל אותה הבמה ובאותו האולם, נבחר יגאל ירון ברוב עצום כמועמד המיפלגה לתפקיד ראשי-הממשלה; הד"ר ישראל כץ הביס ארבעה מועמדים, ביניהם דן ביברו, וזכה בתפקיד שר-הרווחה; מאיר עמית לא היה צריך להילחם רבות כדי לזכות

ירון מתבצר * הצעירים מורדים * עמית נאלם * ורובינשטיין נעלם

פשיטת הדרגה

מי שנבחר כמוכר התנועה, הוא צירף אליו את עורר-הדין אוריאל רייכמן, שבה יתו יושבראש ועדת הביקורת של ד"ש יש לו מעמד מוסרי גבוה בתנועה, ואת רואה-החשבון דן בבלי. למורדים ניראה טיבעי ביותר כי חבריי הכנסת משינוי אשר בד"ש, יצטרפו אליהם, הם פנו אל אמנון רובינשטיין, וזה טען כלפי הפונים אליו: "אומנם, נפשות אינני מוכן להיות עם ירון, אך משום שאני יושבראש סיעת ד"ש בכנסת אינני יכול לתמוך בקריאה נגד החלטות הסיעה".

בית-התיקשורת והתחבורה ואילו שמואל תמיר, בתמיכה מאסיווית של ירון, הביס את הד"ר בנימין הלוי וזכה בתפקיד שר-המישפטים. ביום השני האחרון שימשו אותו האולם ואותה במה כאות הרישמי, לאחר אזהרות מרובות, לסוף דרכה של ד"ש, תחת כרוזה האומרת, "ד"ש: שלום ועקרונות או שלום לעקרונות", הניפו 120 אנשים הקוראים לעצמם, "אנשי ד"ש האמיתית", את נס האות הראשון למורת-הרוח מהנהגת ד"ש, מקרב שורות החברים והמצביעים, בא לפני מיספר שבועות — דווקא מהצפון. סניף חיפה, שהוא הסניף הגדול ביותר של ד"ש (כרבע מצביעי חיפה כולה הצביעו עבור מיפלגה זו לנכנסת) החל מפרסם בעיתונים מודעות שרמוזו לירון לצאת מהממשלה משום שהיא מרחיקה את ה שלום.

השיר של טולידאנו

ח"כ וירשובסקי תמך בהם, הוא אומנם לא הופיע בכנס של המורדים, אך שלח מיכתב-ברכה, גם ח"כ שמואל

יושב-ראש מוזכרות סניף ד"ש בחיפה, הד"ר ראובן סיני, שהוא ממנהלי חברת אלסינט ואשר בא לתנועה הדמוקרטית לשינוי מן החלק של התנועה הדמוקרטית ולא משינוי, ידוע בדעותיו היוניות והיה הראשון שהצביע על כך שיישבתה של ד"ש בממשלה מניצה את ד"ש ואינה עוזרת להפוך את ממשלת בגין מתונה יותר.

אבל הם עוזרים להרגיע את מצפוננו של האורח הישראלי ולמנוע את תיקון המצב. הם גם מכניסים למערכות צה"ל שיגרה הרתיאסון של הודעה שיקריות. החלטת שר-הביטחון השבוע, שהכירה בעובדה זו, בוודאי אינה מספיקה כדי ל בער את הנגע.

אילת הכריש שבא להכחיש

התייר-הצוקני ננשך בידי מצלמה וקא בידי כריש

תעשיית הבדיחות על מיפגשים בין כרישים לבין שחיינים בים אילת היא אחת התעשיות הפורחות במדינה, אלא שאת תושבי אילת אין בדיחות אלה מצר חיקות כלל. כל בדיחה כזאת בדבר כריש שים המהווים, כביכול, סכנה לנופשים באילת, פוגעת בכוח תיירים מהעיר הר דרומית, פוגעת ישירות בעסקיהם של הוושבים המקומיים.

משום כך לא צחקו תושבי אילת גם למיקרא הידיעה שהתפרסמה בשבוע שי עבר במערב, מאת כתבו באילת, אלי דנון, שהכריזה כי: "כריש פצע צוללן ליד אופירה". הידיעה סיפרה כי "תייר, צוללן ותיק, נכנס למים עם חברו ועמו מצלמה תת-מימית משוכללת. הוא חיפש אתרי צלילה חדשים שטרם צולמו וצלל לעומק רב. כריש תקפו והוא נפגע ברגלו. חברו חש לעזרתו והוא חילץ אותו".

הידיעה היתה בגדר בדיחה כיוון שהי תייר, עליו נמסר בידיעה במערב, לא הותקף כלל על-ידי כריש. התייר הגרמני, יהוה צלניקר, נפצע אומנם בשעה שצלל בים אילת, ליד אופירה, אולם תעודה רפואית שהוצאה בידי הד"ר מיכאל לוי, מנהל המחלקה האורטופדית במרכז הרפוי אי באילת העירה: "הנ"ל התקבל לטי פול בבית-החולים בזמן שצלל בעומק של כ-50 מטר עם מצלמה למטרת צילום תת-מימי. בבירור שנעשה לאחר מכן לגי לוי גורם הפציעה, התברר ללא ספק ש הפציעה נגרמה עקב שבירת הזכוכית של קופסת המצלמה שלא עמדה בלחץ של 5 אטמוספרות ורקמות הירך נמעכו ורוטו המצלמה, כתוצאה מתת הלחץ הפתאומי שנוצר בחלל הקופסה".

תחילה הועלתה סברה כי אלי דנון נפל שוב קורבן למתיחה. רק לפני כחודש הוא פירסם בעמוד הראשון של מעריב ידיעה בדבר גילוייה, כביכול של צוללת אלמונית במיפרץ אילת, מול כפר הנופש של רפי נלסון. אז היתה זו תוצאה של מתיחה מתוכננת, שנועדה להקדים אז מתיחות הראשון באפריל, היא עוררה תגו בות של צחוק באילת. אבל הידיעה על הכריש עוררה גלים של זעם, היא הועתקה בעתוני חוץ פגעה, לדעת גורמי התיירות באילת, באופן ישיר בתיירות לעיר.

גם בזמנו, לפני כשלוש שנים, כאשר הותקפה תיירת גרמניה בשיני כריש אסי תי בים אילת גרם הפירסום לי זכתה התקרית לנזק לתיירות במקום.

כריש לא נישך. בעקבות הפירסום פנו גדי כרזאב, יושבראש התאחדות בתי-המלון באילת וראשי-העיר גדי כץ לחעריב במיברקים, ביקשו להכחיש בהבי לטה את הידיעה המטעה. גם רפי נלסון עצמו התגייס לימצע, שיכנע את עירכי מעריב בנזק שבפירסום הידיעה, תבע את העברתו של מפרסם הידיעה מאילת.

מעריב התכוון אומנם לפירסום את ההכי חשה ביום הראשון השבוע, אולם כריש, אירע משוה ששיבש את ההכחשה. כריש, שאורכו חמישה מטר, נלכד ברשת דיי גים שהיתה פרושה במרחק של כ-200 מטר מחוף הרחצה של אילת. המדובר היה אומנם בכריש שמשקלו למעלה מטון, אולם בכריש לא מסוכן שאינו תוקף מתי רחצים בשיניו, אלא כוח המתגונן באמ צעות מכות-גונב.

במקום ההכחשה פורסמה כותרת נכספת על לכידת כריש באילת, בשליה נמסר, כבדרך אגב, כי התייר הגרמני שנפצע לפני ימים מספר, נפגע בהתפוצץ מצלמי תו, ולא מנשיכת הריש. באילת היו מוכרים לחיך שוב, החו שבים התלוצצו כי הוכריש שניכד בשבת נשלח ע"י תבריו להכחיש כי מי מהם נשך תייר כלשהו במים.